

Tid Torsdagen den 21 januari 2010 kl 16.00 – 16.10

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat 1 februari 2010

Petter Lindfors

Mirja Räihä Järvinen

Närvarande

Ledamöter:

Petter Lindfors (M), ordförande

Mirja Räihä Järvinen (S), vice ordförande

Jan Tigerström (M)

Helena Bonnier (M)

Ingvar Snees (M)

Katharina Gratschew (M)

Göran Kindvall (M)

Gulan Avci (FP)

Kenneth Nilsson (S)

Berit Kruse (S)

Ann-Margarethe Livh (V)

Ersättare:

Sebastian Carlsson (M)

Per Hallberg (M)

Anette Hellström (M)

Erik Slottner (KD)

Christer Mellstrand (C)

Maria Östberg Svanelind (S)

tjänstgörande

Margareta Malm (S)

Gunnar Sandell (S)

Torkel Tigerschiöld (MP)

tjänstgörande

Clara Lindblom (V)

Förhinder har anmälts av ledamöterna Jari Visshed (S), Emilia Hagberg (MP) samt av ersättarna Anders Alvebäck (M) och Bo Holmberg (S)

Tjänstemän:

Exploateringsdirektör Krister Schultz och nämndsekreteraren Eva Olofsson.

Vidare tjänstemännen vid exploateringskontoret Gunnar Jensen, Eva Olsson, Olle Cyrén, Åsa Wigfeldt, Ann-Charlotte Nilsson, Petra Nieto, Martin Frumerie samt biträdande borgarrådssekreteraren Thord Swedenhammar från roteln.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser vice ordförande Mirja Räihä Järvinen (S) att tillsammans med ordförande Petter Lindfors (M) justera dagens protokoll.

Justering sker den 1 februari 2010.

§ 2**Frågor för beredning och information från exploateringskontoret**

Ordförande Petter Lindfors (M) hälsar Anette Hellström, ny ersättare för (M), välkommen till exploateringsnämnden. Ordförande hälsar också Göran Kindvall (M) välkommen som ordinarie ledamot.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden****Beslut**

Exploateringsnämnden lägger anmäld redovisning av inkomna skrivelser till handlingarna.

Ärendets handlingar

Inkomna skrivelser, protokollsutdrag m m till exploateringsnämnden vilka förtecknats i promemoria av den 12 januari 2010 och vad gäller senare inkomna skrivelser m m, i promemoria av den 21 januari 2010.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2009-010-00076

Beslut

Exploateringsnämnden lägger anmäld redovisning av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret till handlingarna.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 16 december 2009.

§ 5**Inrättande av ett handelshus för nyföretagande i Stockholm motion (2009:50). Svar på remiss**

Dnr E2009-000-02037

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Kommunstyrelsens remiss av motion (2009:50) av Tomas Rudin (S) besvaras med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 8 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

§ 6**Allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag – överväganden och förslag (Ds 2009:60). Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2009-000-01954

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets anmälan.

Ärendets handling

Exploateringskontoret tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 9 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S), Torkel Tigerschiöld (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande:

De allmännyttiga bostadsföretagen är ett viktigt redskap för att säkra bostadsförsörjningen i kommunerna. En översyn av lagstiftningen på området bör därför ha inriktningen att allmännyttan ska värnas och utvecklas.

Förslaget om att verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder innebär en

betydande inskränkning av kommunernas möjlighet att äga och driva allmännyttiga bostadsföretag, och därmed i förlängningen en begränsning av möjligheterna att tillhandahålla bostäder till medborgarna. Allmännyttiga bostadsföretag ska inte tvingas bedrivas med vinstsyfte.

Ska en översyn av nuvarande regler om utdelningsbegränsning göras måste den göras grundligt. En begränsning av utdelning och värdeöverföring bör finnas. De kommunala bostadsföretagen har byggts upp under lång tid, finansierade av både skattemedel och hyresgästernas hyresbetalningar. Detta kapital får inte hanteras vårdslöst och ska framförallt inte användas för att möjliggöra en underfinansiering av kommunala verksamheter och därmed möjliggöra att kommuner bedriver en verksamhet som ej är långsiktigt hållbar. En reviderad begränsningsregel måste vara väl avvägd och inte uppmuntra till lättsinne och kortsiktighet.

§ 7

Anmälan av protokoll 13 och 14/2009 från nämndens handikappråd

Beslut

- 1 Exploateringsnämnden lägger anmälan av protokollen till handlingarna.

Ärendets handling

Protokoll 13 och 14/2009 från stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma handikappråds sammanträde den 10 november respektive 1 december 2009.

§ 8

Stockholms Terminal AB, förändringar av ägandeförhållanden och förutsättningar för verksamheten

Dnr E2009-500-01997

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner principöverenskommelsen mellan Jernhusen, SL och staden samt överlämnar den till kommunfullmäktige för beslut senast 2010-07-01.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner avsiktsförklaringen mellan Jernhusen och staden samt överlämnar den till kommunfullmäktige för beslut senast 2010-07-01.
- 3 Exploateringsnämnden godkänner servitutsavtalet mellan Jernhusen och staden.
- 4 Exploateringsnämnden godkänner förslaget till nyttjanderättsavtal mellan STAB och staden samt uppdrar åt exploateringskontoret att fullfölja avtalet.

- 5 Exploateringsnämnden överlämnar aktieägaravtalet mellan Jernhusen och staden samt aktieöverlåtelseavtalet mellan Jernhusen, SL och staden till kommunstyrelsen för ställningstagande samt till kommunfullmäktige för beslut senast 2010-07-01.

Ärendets handling

Exploateringskontoret och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 17 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Torkel Tigerschiöld (MP) enligt följande:

Det är positivt att staden ökar ägandeandelen i terminalen. Detta kan innebära större möjligheter för staden att ta större ansvar för satsningar på kollektivtrafik.

§ 9

Markanvisning för bostäder vid kv Skattsedeln i Hägersten till Hefab

Dnr E2009-513-02069

Ärendet bordläggs.

§ 10

Försäljning av mark genom fastighetsreglering av delar av fastigheterna Örby 4:1 och Fotocellen 10 till Fortum Värmes fastighet Tippen 1 i Högdalen Industriområde

Dnr E2008-512-00257

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att träffa överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark genom fastighetsreglering från Örby 4:1 och Fotocellen 10 till Tippen 1 med AB Fortum Värme samägt med Stockholm stad, enligt förslag i utlåtandet.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 14 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Torkel Tigerschiöld (MP) enligt följande:

Vi anser fortfarande att helhetsplaneringen av området borde ha varit bättre än vad det har varit hittills.

§ 11

Markanvisning för bostäder inom fastigheterna Tjærtunnan K1:1 och del av Stureby 1:1 i Stureby till JM

Dnr E2007-513-00408

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheterna Tjærtunnan K1:1 och del av Stureby 1:1 till JM och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i utlåtandet.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att påbörja utredningsarbetet.
- 3 Exploateringsnämnden hemställer hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 7 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M), Gulan Avci (FP), vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet avgörs idag.
- 2) Torkel Tigerschiöld (MP) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

Ärendet bör återremitteras eftersom en helhetsplanering för området saknas. Det finns risk för att en förhastad exploatering nu innebär dålig resurshushållning av mark. Om en överdäckning av Nynäsvägen blir aktuell, skulle planen sannolikt se annorlunda ut. Troligtvis skulle exploateringstalet då bli högre. Dessutom

måste säkras att marken som tas i anspråk inte har stora värden för de kringboende samt påverkar naturmiljön alltför negativt. Grönkompensation ska göras för att stärka den befintliga grönstrukturen.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer det framlagda förslaget att återremittera ärendet mot förslaget att avgöra ärendet i dag och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Därefter framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M), Gulan Avcı (FP) och vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår följande:

Exploateringsnämnden i huvudsak bifaller kontorets förslag till beslut samt därutöver anför följande:

Markanvisningen innebär ett tillskott av hyresrätter, vilket är positivt då området domineras av bostadsrätter och småhus. Närheten till den hårt trafikerade Huddingevägen innebär dock en stor risk för bullerstörningar. Det faktum att området behöver ett tillskott av hyresrätter ska inte behöva betyda att dessa bostäder får ett sämre läge.

Vi menar att en överdäckning av Huddingevägen bör utredas. Brister i områdesplaneringen har resulterat i att ett flertal grönområden i Stureby har naggats i kanten. En överdäckning skulle möjliggöra bostadsbyggande utan att grönområden tas i anspråk, samtidigt som boendemiljön förbättras för närliggande bebyggelse.

Det bör även utredas om det är möjligt att förstärka kollektivtrafikförbindelserna i området med en busslinje.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda besluten mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Reservation

Torkel Tigerschiöld (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 12

Programsamråd för Larsboda Strand i Farsta och Larsboda. Svar på remiss

Dnr E2009-512-01980

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1) Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på programremiss för Larsboda Strand, S-Dp 2007-04025-53.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 10 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avci (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Mirja Rähä Järvinen m fl (S) föreslår följande:

Exploateringsnämnden beslutar att lämna följande som svar på remissen:

Vi anser att programmet för Larsboda hör ihop med det kommande ärendet om Söderortsvisionen, ett ärende som kommer att behandlas i kommunfullmäktige under våren. De planerade byggnationerna är så stora att alla tjänar på att titta på helheten. Bostadsproduktionen bör ses i större sammanhang och stadens styrning över den öka.

Stockholms stad har tagit fram visionsdokument för en del områden. Det gemensamma för dessa visionsdokument är att de är vackra och att kommunfullmäktige oftast är överens om dem. När det handlar om det konkreta planer så händer det ofta att det inte går att hitta sambanden till visionerna. Därför är det av värde att den här gången vänta in den behandlingen innan staden går vidare med detaljplaneringen och markanvisningarna i området.

Det vilar ett ansvar på staden att producera tillräckligt med bostäder till den växande staden och regionen. Därför är det inte klokt att bygga så pass mycket villor och radhus. I programmet för Larsboda finns det mycket den typen av byggnation och det avhjälp inte bostadsbristen i Stockholm. Marken ska användas effektivt vilket innebär att huvudinriktningen bör vara flerfamiljshus.

Stadsdelsnämnden i Farsta har länge arbetat med planeringen av Larsboda. Det arbetet har skett i samråd med de boende och enigheten i nämnden har varit stor över partigränserna. Det är oerhört viktigt att de synpunkterna får genomslag i arbetet när det bedrivs vidare. Det är viktigt att fortsätta att hitta mark som kan byggas men framförallt är det viktigt att kontoret tar fram en områdesplanering för hela Farsta. På det sättet kan både nämnden och vidare kommunfullmäktige infoga den typen av planering i det kommande visionsdokumentet.

- 3) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår följande:

Exploateringsnämnden avslår exploatering mellan Nynäsvägen och Drevviken samt därutöver anför följande:

Det är positivt att det byggs fler bostäder i området. Det finns redan många

småhus i Farsta-området och eftersom det är stor brist på hyreslägenheter i Stockholm ska självfallet majoriteten av de lägenheter som produceras vara hyresrätter. All byggnation ska ha miljöinriktning och grönområdena i området ska bevaras och göras ännu mer tillgängliga för de boende. Campingstugorna bör bevaras och naturen i området, som bedöms som värdefull, ska skyddas. Stadsdelsnämnden och många Farstabor har engagerat sig i och kommit med synpunkter på bebyggelse och utvecklingen av området. Det fortsatta utvecklingsarbetet bör ske i dialog med de boende och med de lokala politikerna.

4) Torkel Tigerschiöld (MP) föreslår följande:

- 1 Exploateringsnämnden avslår exploatering mellan Nynäsvägen och Drevviken.
- 2 Godkänna exploatering norr om Nynäsvägen samt därutöver anföra följande:

Det är inte acceptabelt att riva campingstugorna för att bygga bostadshus. Istället bör de gröna värdena och rekreationsmöjligheterna i detta vattennära läge värnas och utvecklas.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Torkel Tigerschiöld (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 13

Markanvisning för handelsändamål inom fastigheten Sköndal 2:1 i Sköndal till Plantagen Sverige AB

Dnr E2009-513-02057

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för handelsändamål inom fastigheten Sköndal 2:1 till Plantagen Sverige AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i utlåtande samt övriga erforderliga avtal.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området.

Ärendets handling

Exploateringskontoret tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 9 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Torkel Tigerschiöld (MP) enligt följande:

Plantagen ska i första hand anvisas icke vegetativ mark. Om vegetativ mark tas i anspråk ska grönkompensation för detta göras.

§ 14

Genomförandebeslut för projekt Norra Station

Dnr E2007-554-00587

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av projekt Norra Station omfattande totala investeringsutgifter om 10 400 mnkr och försäljningsinkomster om 8 250 mnkr.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer att kommunfullmäktige för år 2010 beviljar en utökad budgetram för Exploateringsnämnden med 508 mnkr för projektet Norra Station. Resterande medel får beaktas i kommande års budgetar.
- 3 Exploateringsnämnden underställer beslutet enligt punkt 1 ovan för kommunfullmäktiges godkännande senast 2010-03-31.
- 4 Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 22 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avci (FP) enligt följande:

Norra Stationsområdet tillhör stadens högst prioriterade stadsutvecklingsområden det närmaste decenniet. De samhällsekonomiska uppsidorna av att utveckla Norra Stationsområdet till en modern urban stadsdel som förenar högkvalitativa bostäder med världsledande forskningsverksamheter kopplade till det nya Karolinska universitetssjukhuset är betydande. Projektet är emellertid ytterst komplicerat och rymmer betydande risker, inte minst avseende de ekonomiska förutsättningarna.

Underskottet i projektet uppskattas i föreliggande ärende till nära en halv miljon kronor per ekvivalent lägenhet, vilket är en ytterligare fördyring jämfört med det reviderade inriktningsbeslutet. Med beaktande av projektets osäkerhetsfaktorer, komplexitet och långa genomförandetid föreligger risken att detta underskott ökar ytterligare. Åtgärder bör därför sökas redan i detta skede för att öka intäkterna i projektet. Exploateringsnämnden förordar därför att exploateringsgraden ökas genom att tillföra fler bostäder. Eftersom stadsdelen

redan i dagsläget planeras bli mycket tät innebär detta att bebyggelsen bör bli högre.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Torkel Tigerschiöld (MP) enligt följande:

Det är viktigt att planeringen för Norra Station går vidare. Men vi anser att även planering av tunnelbanan borde vara med i det fortsatta arbetet med Norra Station. En spårvägsförbindelse kommer, enligt vår uppfattning, inte att ha den kapaciteten som behövs. Nästan 8000 personer arbetar nu på Karolinska Universitetssjukhuset, därtill finns trafikströmmar som består av patienter, anhöriga och studenter. Det är viktigt att så många som möjligt kan åka kollektivt, därför är det av stor vikt att kollektivtrafiken kan svälja de trafikantströmmarna som dagligen åker till nuvarande sjukhuset och som givetvis även kommer att åka till det nya sjukhuset.

Även planeringen av kommunal service måste finnas med i planeringen. Vi har påpekat detta under arbetets gång.

Ersättaryttrande

Erik Slottnér (KD) och Christer Mellstrand (C) instämmer i ordförande Petter Lindfors m.fl. (M) och Gulan Avcis (FP) särskilda uttalande.

§ 15**Restaurering av Stockholms vatten. Svar på motion av Stellan F. Hamrin (V)**

Dnr E2009-000-01952

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och återoppar exploateringskontorets utlåtande som svar på motionen till kommunstyrelsen.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 7 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M), Gulan Avci (FP), vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Torkel Tigerschiöld (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår följande:

Exploateringsnämnden beslutar att som svar på remissen anföra följande:

Stockholms stad har idag en bra rening av sitt avloppsvatten, men har kvarstående problem med bräddningar och otillräckligt renat dagvatten. Reningen har starkt bidragit till en klart förbättrad vattenkvalitet i Stockholms inner- och mellanskärgård. Betydande problem kvarstår dock med stadens mindre sjöar och vattendrag, varav flera helt har eliminerats. Staden har dock historiskt varit huvudansvarig för övergödningen av Stockholms skärgård och har därför också ett historiskt ansvar för att åtgärder vidtas för restaurering.

Staden har sedan lång tid varit engagerad i flera lokala samarbetsprojekt, vars resurser varit helt otillräckliga och därför till stor del åtgått till undersökningar och administration. Alldeles för lite har gjorts för att verkligen rena Stockholms vatten, vilket också Stockholm Vatten helt riktigt påpekat förra året. Förvaltningen i Stockholm Vatten har också följdriktigt i allt väsentligt tillstyrkt motionen. Vid en nationell jämförelse ligger Stockholm långt efter vad gäller restaurering av förstörda vatten trots att de ekonomiska och ekologiska förutsättningarna är goda. Detta vill vi nu råda bot på.

Förvaltningen har i sitt svar hänvisat till den nationella lagstiftning och organisation som nu är under genomförande. Samtidigt kritiserar man de förslag till åtgärder som Vattenmyndigheterna föreslår då man anser att dessa förslag kommer att leda till byråkrati och inte åtgärder. Härvid skiljer man sig från nuvarande regering som tvärtom ansett att processen bör fortsätta som föreslagits. Vi delar regeringens syn i detta avseende. De åtgärdsförslag som återfinns i vattendirektivet och marinadirektivet baseras på ett politiskt beslut om att så långt möjligt återskapa den vattenbeskaffenhet som tidigare varit rådande, utom i de fall där permanenta fysiska ingrepp gör detta omöjligt. Utifrån detta beslut har myndigheterna i samarbete med oberoende forskare föreslagit vilka vattenkvalitetsmål som bör uppnås och dessa har nu fastställts. Myndigheterna har också påbörjat arbetet med åtgärdsförslag. Detta arbete baseras på ekologiska mål uppställda av våra främsta forskare på liknande sätt som när forskarna fastställer kvoter för fisket. Nu föreslår förvaltningen precis som många regeringar tidigare gjort vad gäller fisket, att de av forskarna fastställda målen inte behöver uppnås. Vi anser detta vara helt felaktigt.

Det framgår också av förvaltningens svar att de är relativt nöjda med nuvarande

situation där mycket lite görs rent konkret för att rena Stockholms mindre sjöar och vattendrag. Som konstateras i motionen finns det mycket kvar att göra och där finns presenterat konkreta förslag på vad som bör göras. Medel för detta arbete måste tillkomma genom nya resurser i Stockholm Vatten och genom vår föreslagna miljömiljard. Om staden ställer upp med dessa medel kan lika mycket pengar erhållas från regeringens nya anslag för åtgärder i vatten.

Staden bör därför, i samarbete med Vattenmyndigheten ta initiativet till ett regionalt samarbetsprogram och förverkliga alla de åtgärder som föreslås i motionen, t.ex. minskad bräddning, utökad rening av dagvatten, musselodling i salt och sött vatten, båtbottentvättar, restaurering av lekplatser för fisk i rinnande vatten m.m. I existerande lokala samarbetsorganisationer görs idag mycket lite. Huddinge kommuns borgerliga ledning har nyss stoppat restaureringen av Magelungen. Samtidigt har en kommun som Vallentuna påbörjat restaureringen av Vallentunasjön, vilket visar att intresse finns på andra håll.

Restaureringen av Stockholms mindre sjöar är en klassfråga. Det rena vattnet i skärgården och Mälaren utnyttjas till största delen av personer med strandtomter och pengar nog att ha egen båt. I förorterna, där man kanske saknar resurser att regelbundet ta sig till dagens rena vatten, är man hänvisade till småsjöarna, vars vattenkvalitet är långt sämre. Det är på tiden att detta ändras.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

Reservation

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 16

Anmälan av slutrapporter inom Miljömiljarden. Restaurering av Igelbäcken – Skogvaktarkärret, Igelbäcken – Hästa Damm och Kräppladalen

Dnr E2009-520-02131

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 14 december 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

§ 17**Framtida markanvisningar och byggnationer i Skärholmens stadsdel. Svar på skrivelse från Skärholmens stadsdelsnämnd**

Dnr E2009-511-01775

Bordlades den 17 december 2009 nr 14

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcis (FP) gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut
- 2 Exploateringsnämnden anför därutöver följande:

Stockholm har ett stort behov av nya bostäder för att möta den betydande inflyttningen till regionen som prognostiseras de kommande åren. Utifrån kommunfullmäktiges mål är det därför varje nämnds ansvar att bidra till att bostadsförsörjningen säkras genom nybyggnation i tillfredsställande omfattning.

Exploateringsnämnden delar Skärholmens stadsdelsnämnds åsikt att arbetet med att hitta lämpliga platser för ny bebyggelse måste ske med hänsyn till lokala önskemål och i dialog med de boende i aktuella områden. Samtidigt föreligger det en inte obetydlig utmaning i att förena det legitima kravet på lokal förankring och lyhördhet med behovet av smidiga och tidseffektiva processer från markanvisningsskedet till byggstart och de marknadsmässiga bedömningar som görs av byggbranschen. Samordningsbehoven är desto större eftersom vägen från projektidé till färdigställt bygge involverar flera olika organ inom staden samt näringslivets aktörer.

Det är exploateringsnämndens uttalade strävan att anvisa mark för bebyggelse i överensstämmelse med områdesprogrammet för Skärholmen. Inte minst en omdaning av Skärholmsvägen rymmer en betydande potential för områdets framtida utveckling och åtskilliga nya bostäder.

Nämnden vill dock påtala att områdesprogrammet är en utgångspunkt bland flera att väga in inför framtida markanvisningar. Även den nya översiktsplan för Stockholm som väntas underställas kommunfullmäktiges beslut inom kort kommer att vara en naturlig utgångspunkt för nämndens avvägningar, särskilt som översiktsplanen explicit identifierar Skärholmen som ett strategiskt område med strategiska samband med Kungens kurva och Bredäng.

Översiktsplanen har föregåtts av nära dialog med stockholmarna och fångar på så vis också relevanta synpunkter på Skärholmens framtida utveckling. Det är en utveckling som kan förväntas medföra viktiga tillskott av nya bostäder i Skärholmen, vilket leder till en bättre blandning av upplåtelseformer och byggnadstyper och på så vis är positivt för stadsdelen såväl vad avser bostadsförsörjning och stadsbyggnadskvalitet som social sammanhållning.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 november

2009. I tjänsteutlåtandet föreslås följande:

Exploateringsnämnden besvarar skrivelsen från stadsdelen med kontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcı (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S), Torkel Tigerschiöld (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår följande:

Exploateringsnämnden bifaller skrivelsen från Skärholmens stadsdelsnämnd samt därutöver anför följande:

Vi delar stadsdelsnämndens uppfattning att det är viktigt att i första hand markanvisa enligt den områdesplanering, som har gjorts för stadsdelen i samråd med de boende. Vi är övertygade om att det är ett bra sätt att planera för att nå målen för bostadsbyggnation och förkortar byggprocessen med färre överklaganden. Vi anser att den metoden för markanvisningar bör prövas i flera stadsdelar.

Att hänvisa byggen utifrån att de har infillkaraktär måste vara undantagen som bekräftar regeln och inte en majoritet. Att överlåta till byggherrarna att bestämma över markanvisningar innebär att marknadskrafterna styr Stockholms stadsplanering.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcıs (FP) gemensamma förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (S), Torkel Tigerschiöld (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag.

Ersättaryttrande

Erik Slottner (KD) och Christer Mellstrand (C) instämmer i ordförande Petter Lindfors m.fl. (M) och Gulan Avcıs (FP) förslag till beslut.

§ 18

Överföring av fastigheten Brandstegen 1, Bäckvägen 1, i Midsommarkransen från fastighetsnämnden till exploateringsnämnden

Dnr E2009-554-01973

Bordlades den 17 december 2009 nr 16

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcis (FP) gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner att fastigheten Brandstegen 1 överförs från fastighetsnämnden till exploateringsnämnden.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området.
- 3 Exploateringsnämnden anför därutöver följande:

Fastigheten Brandstegen 1, Hägerstens brandstation, ingår i den så kallade LM-Staden. LM-staden är enligt Stadsmuseets klassificering grön, innebärandes ett högt kulturhistoriskt värde. Fastigheten Brandstegen 1 ligger samtidigt centralt i stadsutvecklingsområdet Aspudden-Midsommarkransen och är därför av strategisk betydelse för områdets utveckling. Exploateringsnämnden vill därför uppmana stadsbyggnadsnämnden att i det kommande planarbetet söka förena de kulturhistoriska värdena med en positiv utveckling av området. Nämnden vill också understryka vikten av att exploateringskontoret skyndsamt finner en ny hyresgäst för fastigheten för att undvika att den står outnyttjad.

Ärendets handling

Exploateringskontoret och fastighetskontorets gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 23 november 2009. I tjänsteutlåtandet föreslås följande:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner att fastigheten Brandstegen 1 överförs från fastighetsnämnden till exploateringsnämnden.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcis (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Ann- Margarethe Livh (V) föreslår exploateringskontorets förslag (se ärendets handling).
- 3) Torkel Tigerschiöld (MP) föreslår följande:

Exploateringsnämnden beslutar bifalla förslaget under förutsättning att byggnaden ej rivs samt därutöver anföra följande:

Att fastigheten Brandstegen 1 överförs från Fastighetsnämnden till Exploateringsnämnden är rimligt. Byggnaden skall dock inte rivras. Eftersom byggnaden är kulturklassad bör det i första hand utredas om den kan inrymma t ex idrott - eller kulturverksamhet. En områdesplanering för Midsommarkransen måste antas.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt ordförande Petter Lindfors m fl (M) och Gulan Avcis (FP) gemensamma förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (S) och Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag.

Torkel Tigerschiöld (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m fl (S) enligt följande:

Vi anser att det är viktigt att se över om byggnaden, som är en grönklassad brandstation, kan användas till annan verksamhet framöver såsom affärslokaler i bottenvåningen och föreningslokaler med spännande utformning i övervåningen. Trots att området skall exploateras och utvecklas vidare, så finns det fördelar med byggnader som har ett kulturvärde.

Vi vill också betona vikten av samarbete med stadsdelsnämnden om bland annat förskola i kvarteret och att det framöver finns gott om grönytor.

Särskilt uttalande lämnas av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande:

Brandstationen är en viktig karaktärsbyggnad i området och det är viktigt att den används på ett sätt som bidrar till områdets utveckling. I dialog med invånarna bör alternativa förslag tas fram om såväl ombyggnad som framtida användande av byggnaden.

Ersättaryttrande

Erik Slottner (KD) och Christer Mellstrand (C) instämmer i ordförande Petter Lindfors m.fl. (M) och Gulan Avcis (FP) förslag till beslut.

§ 19

Markanvisning för förskola inom fastigheten Medlemmen 1 och Enskede Gård 1:1 i Enskede till SISAB samt ändring av markanvisningar i Årstastråket, Norra stationsområdet och Norra Djurgårdsstaden

Dnr E2009-513-02187

Ärendet har behandlats med

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 31 kap 16 §.
Sekretessbelagt av exploateringsnämnden*

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för förskola inom fastigheten Medlemmen 1 och Enskede Gård 1:1 till SISAB och godkänner upprättat

förslag till markanvisningsavtal enligt förslag i utlåtandet.

- 2 Exploateringsnämnden medger överföring av SBC Mark AB:s markanvisningar inom Årstastråket, Norra Djurgårdsstaden och Norra Stationsområdet till det nybildade bolaget SBC Bo AB enligt förslag i utlåtandet.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 7 januari 2010.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

§ 20

Anmälan av arrendenämndens beslut angående arrendeavgift för Villa Östkusten A på Djurgården

Dnr E2010-514-00035

Ärendet har behandlats med

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 19 kap 9 §.
Sekretessbelagt av exploateringsnämnden*

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att överklaga arrendenämndens beslut angående arrendeavgift för Villa Östkusten A på Djurgården.
- 2 Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 11 januari 2010.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Omröstning

Ordförande Petter Lindfors (M) finner att nämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag.

***

Efter sammanträdet hålls en föredragning om Slussen från exploateringskontoret av Martin Frumerie.

***

Vid protokollet

Eva Olofsson